

Paaltjesvechten

Paaltjesvechten

een novelle

Ruard Wallis de Vries

Auteur: Ruard Wallis de Vries
Ontwerp: Lily Hamouche
ISBN: 9789403882529
© Ruard Wallis de Vries 2026
Gepubliceerd via Bookmundo

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Alle gebeurtenissen in deze novelle zijn fictief. Gelijkenissen met bestaande personen berusten misschien wel, misschien niet op toeval.

Man durf te lezen-reeks deel 4

Proloog

Treinstation Alphen aan den Rijn, april 2026

De NS-kioskhoudster zit midden in een geanimeerd gesprek met de klant voor mij, een lange slanke vrouw die half verscholen gaat onder een grote zwarte capuchon. Haar laarsjes zijn rood en kek. Ze vindt de kioskhoudster leuk, en ze zal niet de enige zijn: hij is de Brad Pitt onder de NS-kioskhoudsters, zijn grijsblonde haar in een knotje, zijn glimlach ontwapenend. Geroutineerd wenst hij de capuchonvrouw alle succes bij haar revalidatie. Dan keert hij zich naar mij en mijn Twix toe en vraagt: "Hoe heette dat vroeger?"

Hoe heette wat vroeger? Even denken wat hij bedoelt. Alphen heette altijd al Alphen, behalve in de Romeinse tijd, toen er hier een fort stond waar tegenwoordig een archeologisch pretpark op gebaseerd is dat van na mijn tijd dateert, en waar ik dan ook nooit binnen geweest ben. Of refereert hij aan het met de grond gelijkgemaakte stationsgebouw? De wegbezuinigde loketten? Verwachtingsvol kijkt hij me aan, de glimlach permanent op zijn gezicht, zijn ogen op de Twix gericht. Aha!

"Raider!", roep ik automatisch. "Twix was vroeger Raider!"

“Juist! Maar je krijgt hem niet voor niets. Acht euro, samen met de koffie.”

Ik kijk de man eens goed aan. Mijn leeftijd, mijn generatie. Moet ik hem ergens van kennen? Welk van mijn klasgenootjes zou hier zijn blijven hangen? Berry was te ruig, Steven te slim. De anderen? Hadden zij de schwung die je moet hebben om de hele dag vrolijke babbeltjes te maken? Ik ken hem niet, deze kioskhouders, maar ik ken hem toch ook weer wel. Ik ken hier elke verdomde straatsteen. Net als iedereen met een beetje verstand van voren ben ik al sinds mijn achttiende weg uit Alphen. Of om preciezer te zijn: uit Prinsenveld, het suburbia ter plaatse, dat plaatsboud aan tienduizenden gezinnen uit de grote steden, en dat in de jaren 70 als een reusachtig waterhoofd bovenop het oude Alphen werd geplaatst.

Mijn ouders wonen er nog wel. In Prinsenveld. Dus hoe weg ben ik eigenlijk al die tijd geweest?

Ik ga lopen, zoals ik het liefste doe. Ook al is het een wandeling van bijna een uur, waarin voor een buitenstaander weinig interessants te zien is: een centrum dat nooit een centrum was, en altijd Het Dorp werd genoemd, en dat nu vol is geplempt met faux-Hollandse gevels. Daarna: twee volle kilometers aan Prinsenveld-nieuwbouw – het terrein van mijn jeugd. De voetbalvelden, het uitgegraven meer, de opgespoten nieuwbouwgrond, het winkelcentrum – alles even

weinig opzienbarend, alsof dat de bedoeling was, alsof mijn hele generatie op een weinig opzienbarende manier moest opgroeien. Het is, zo vrees ik, aardig gelukt, hoe we later ook ons best deden om ons als wereldwijze stedelingen te gedragen.

Aanbellen bij mijn ouders. Een hand die door het gordijn achter de deur steekt, als altijd heel doelgericht op zoek naar het deurslot. Omhelzingen, elke keer ietsje langer. Tafeltje naar boven tillen. Melba toast, haring en een goed glas bier, zorgvuldig gespoeld. Verhalen over hun laatste reis. Foto's uitzoeken. Lego mee straks voor mijn dochter, maar niet die grote grijze vierkanten plaat – hoe graag mijn moeder die ook kwijt wil, hij past niet in mijn handbagage. Eerst voetbal kijken, met het volume laag genoeg om er ons eigen commentaar bij te fabriceren. En de grote persoonlijke thema's vooral de grote persoonlijke thema's laten, want alles gaat zo op het oog goed.

Wel wil ik ze dit verhaal laten lezen. Ik wil weten in welke mate mijn herinnering me aan het bedriegen is. Ik moet weten of het allemaal wel klopt.

“Oh, fijn, daar ga ik meteen vanavond aan beginnen,” zegt mijn moeder, terwijl ze het manuscript naast zich op de bank legt. Even schiet mijn hand uit, om de paperassen te beschermen tegen de kat. Maar de laatste kat dateert alweer van een jaar of dertig geleden. Vanaf die tijd zitten mijn

ouders de helft van het jaar op een zonniger plek, ergens aan de Middellandse Zee.

“Even praktisch: we eten over zo’n veertig minuten,” zegt mijn moeder. “Nog een harinkje?”

Wij verhuisden op 2 mei 1972 van Amsterdam naar Prinsenveld. Dat het nou uitgerekend 2 mei was en niet 1 mei, dat zal er wel aan gelegen hebben dat 1 mei toen nog echt de Dag van de Arbeid was. In 1972 bestonden er nog mijnwerkers en dagloners die stemden op politici met hoornen brillen, die pal stonden voor het behoud van het Socialisme. Op zo'n dag was er geen verhuisman te vinden die wilde werken.

“Hoe dan ook,” zoals papa zou zeggen, in de buurt van ons nieuwe huis zou er zeker geen dagloner gesignaleerd worden – ooit. De Pioniersbuurt was ontstaan uit het niets: een verse massa opgespoten zand van 500 bij 500 meter. Toen kwamen de heipalen, die op de tien meter diep gelegen kleigrond steunden. Op die heipalen werden de huizenblokken gezet. Daar stond het dan: een groot vierkant aan identieke woningen, bijeengehouden door de haaks op elkaar staande Poloweg, de Da Gamaweg, de Vespucciweg en natuurlijk de Columbuslaan. Links en rechts inkepingen van een tiental kleinere, deels doodlopende straten, vernoemd naar pioniers als Tasman, Barentz, Amundsen, Livingstone en Stanley. Grote namen als compensatie voor de uniformiteit, een klein laagje originaliteit om te verbergen dat er ook ten westen van het ijzeren gordijn een sociale planeconomie bestond. Met alleen voor de goede verstaander kleine verschillen: daar een extra stukje groen, hier een speeltuintje minder en allemensen, de Cortesstraat had zelfs een telefooncel!